

Skognæringsforum Vestland
Skognaringsforum.vestland@kystskogbruket.no
Planteskulevegen 35, 6908 Florø

PEFC Norge
PO 1438 Vika
0115 Oslo

10. juni 2022

Høyringsinnspel til revidert Norsk PEFC Skogstandard

Vestland Skognæringsforum er ein interesseorganisasjon for skogsektoren i Vestland fylke. Med dei endringane i PEFC Skogstandard som har komme, ser ein ikkje ut til å ta omsyn til dei klimatiske endringane som er spådd. Skogbruk er langsiktig, og då er det viktig å bruke den forskinga som finnes om framtidas vær og klima. Det er også store skilnadar på skogbruk på vestlandet og austlandet, noko ein bør ta omsyn til når ein lagar generelle reglar som i PEFC Skogstandard.

Våre innspel til revidering av PEFC Skogstandard:

Kravpunkt 3 – Planlegging i skogbruket.

«Ved planlegging av drift i bratt terreng skal NVE sitt faresonekart konsulteres. Der gjennomføring av skogbrukstiltak vil påvirke en faresone for ras, skred og steinsprang negativt i områder med bebyggelse, skal aktuell ras- og skredmyndighet kontaktes. Konsultasjonen skal avklare om skredmyndigheten ønsker å inngå avtale om en spesiell forvaltning av denne skogen, som ivaretar skogens sikringsfunksjon over tid. Dersom aktuell myndighet ønsker en slik avtale, skal skogeier stille seg positiv til å få på plass en slik avtale.»

I store deler av Vestlandet, og spesielt der det blei planta gran på 50, 60 og 70-talet er det svært bratt, og er vurdert som faresone for ras, skred og steinsprang, og ofte med enten få eller mange bygningar nedanfor skogen. I realiteten vil dette bli å innføre ein konsultasjonsplikt for hogst, der det skal vurderast hogst.

Hogst i bratt terreng er allereie kostnadskrevjande, og dette vil truleg føre til at mange drifter blir ståande urørt. Spesielt i planta, einsjikta, gamal granskog kan dette før til ein betydeleg rasfare om den står upåverka over tid. Den beste rassikringa er eit aktivt skogbruk med variert skog. Skal deler av skogen stå som funksjon som rassikring, så bør skogeigar få kompensasjon og ansvarsfordeling som er tilstrekkeleg utgreia.

Kravpunkt 8 – Bevaring av skogareal

«Konvertering av skogareal til annen arealbruk skal begrenses. Skogeier kan ikke foreta irreversibel omdisponering av mer enn 5% av skogarealet.

Endret arealbruk som ikke regnes inn i 5%:

Arealer som inngår i skogbrukets infrastruktur med direkte tilknytning til skogsforvaltningen som skogsbilvei, velteplass, snuplass, skogshusvær m.m.

- 1. Etablering av stier, skiløyper og lignende med formål å legge til rette for friluftsliv*
- 2. Omdisponering av skog til annen arealbruk skjer hvor det med hjemmel i lov er adgang til ekspropriasjon, gitt at dette bidrar positivt til en bærekraftig samfunnsutvikling i tråd med nasjonal og regional arealpolitikk som inkluderer konsultasjon med berørte interessenter.»*

Setninga i tredje ledd er dårleg formulert, og kan bli misoppfatta av lesar. Å nemnte lovverk med oreigning som skal bidra til positivt til ein berekraftig samfunnsutvikling er ikkje naudsynt. For oreigning krev at samfunnet ser på det som eit større gode.

Kravpunkt 10 – Åpenhet om miljøinformasjon

Dette kravpunktet er overflødig ettersom det er ein føresetnad at norsk lov skal følgjast. Det skal ikkje vere naudsynt at skogeigar eller sertifikathaldar å imøtekomme førespurnadar frå interesseorganisasjonar etter hogst.

Kravpunkt 17 – Treslagsfordeling

«Treslagssammensetningen skal tilpasses voksestedets egenskaper Det skal legges til rette for at alle treslag som naturlig forekommer, finnes på eiendommen.»

Klimaet er i endring, og då vil også treslaga som naturleg førekomst endast over tid. Med høgare temperatur vil det også bli meir naturleg med granskog. Det er også slik at grana eller furu er best eigna til skogproduksjon/karbonfangst, men det i dag er lauvskog. Om det er ynskjeleg av skogeigar å byte treslag, så skal det vere mogelegheit for det, til tross for at det kjem inn eit nytt treslag som t.d. gran.

«Det skal tilstrebes et betydelig lauvtreinnslag med egne lauvtrebestand, lauvtrær i grupper og som enkelttrær, herunder gamle, grove lauvtrær, med mindre klimatiske og jordbunnsmessige forhold gjør dette vanskelig. Det skal legges til rette for en vesentlig lauvtreandel ved foryngelse og ungskogpleie (jf. kravpunkt 15 – langsiktig virkeproduksjon), tynning og hogst (jf. kravpunkt 11).»

På Vestlandet er det store areal (ca. 55% av produktivt skogareal, kjelde: Landsskogtakseringa) med dominerande lauvskog. Det å fokusere på lauvtreinnslag pr. eigedom, som nemnt i PEFC Skogstandard, bør ikkje hindre skogeigarar som ynskjer å satse på skogbruk, då det meste av den produktive skogen på Vestlandet er dominert av lauvskog.

Kravpunkt 20 – Bruk av utenlandske treslag

«Ved påskoging og foryngelse etter hogst skal norske treslag benyttes. Utenlandske treslag kan kun benyttes på arealer der det har vært plantet utenlandske treslag for skogbruksformål tidligere. Muligheten for bruk av utenlandske treslag er begrenset til bruk av treslagene sitkagran, lutzgran og lerk, og kun i kyststrøk fra Lindesnes til og med Troms.»

Ettersom europeisk lerk ikke er en del av det som er definert som frammande treslag (frammandartlista) så bør setninga konkretiserast med hybridlerk og japansk lerk, då det er desse lerkesortane som ligg i frammandartlista.

Det er også store areal på Vestlandet som kan vere gunstige for andre treslag, som t.d. sitkagran, med lite spreingsrisiko. I dag er det eit stort fokus på karbonfangst og der er sitkagrana overlegen om ein plantar det på dei rette plassane, utan at det fører til uønskt spreing. Sitkagrana er også mindre utsett enn andre treslag når det kjem til hjorteskader, som er eit stort problem i enkelte områder på Vestlandet.

Kravpunkt 21 – Påskoging og treslagssfordeling

«Langs kysten fra Lindesnes til Kirkenes kan påskoging og treslagsskifte bare skje i områder der slike tiltak tidligere har skjedd vellykket og i større omfang, og bare i forbindelse med framtidig lønnsomme driftstekniske løsninger. I slike områder kan også norsk gran gjenplantes etter sluttavvirkning av utenlandske treslag. Utenfor disse områdene, inkludert i kantsoner mot myr, vann og vassdrag, skal skogeier så langt det er rimelig fjerne forekomster av treslag som ikke er stedeegne.»

Begrepet «områder» er ikke definert. Om det vil sei kommune, eller grend har stor betydning. Det er mange stadar på Vestlandet det ville vore gunstig for skogproduksjon. Med granplanting på gode bonitetar der det i dag er lauvskog kan føre til enorm verdiskaping på areal som i dag er lite biologisk og økonomisk viktige. I setninga «treslag so ikke er stedeigne» er ikke godt definert. Då er det betre med utanlandske treslag, eller treslag på svartelista.

«Utforming av plantefeltene skal tilpasses landskapet. Det skal legges vekt på å skape myke overganger mellom granskogen og områdene rundt, og det skal sikres minimum 20 % innslag av stedeegne treslag på eiendommen. På eiendommer større enn 500 daa skal treslagsskiftet areal ikke overstige 70 % av eiendommen.»

Det vil vere krevjande å skape mjuke overgangar mellom granskogane og områda rundt, ofte går skoggrensene langs eigedomsgrensar som er rette linjer oppover i terrenget. I bratt terreng vil einaste rasjonelle hogstgrense gå i rette linjer oppover/nedover terrenget. Krav om minimum 20 % innslag av stedeigne treslag på eigdommen vil senke produksjonsevna, og vil ha lite betydning om naboene har heile lia med stadeigen skog. Når det gjeld eigedom på 500 dekar, gjeld dette skogareal, produktiv skogareal, eller totalareal evt. inkl. fellesareal?

Kravpunkt 22 – Nøkkelibiotoper

«Nøkkelibiotoper skal kartfestes på eiendommer større enn 50 dekar produktivt, økonomisk drivbart areal. Nøkkelibiotopene skal dokumenteres i skogbruksplan eller miljøoversikt. Der skjøtselstiltak kan gjennomføres, skal det være beskrevet i skogbruksplanen eller miljøoversikten.»

Vestlandet har framleis ein stor del områder der det ikkje er oppdaterte skogbruksplanar. Det er også meir kostnadskrevjande å lage skogbruksplanar på vestlandet samanlikna med t.d. austlandet, grunna topografi, eigedomsstruktur etc.

«Der det ikke tidligere har vært krav til kartfesting av nøkkelibiotoper (ved hogst av gran eller utenlandske treslag) innføres krav om miljøregistrering i løpet av en 15-års periode, med opplegg tilpasset lokale forhold.»

Dette stemmer ikkje overeins med tidlegare krav om ønske om å fjerne kantsoner og utanlandske treslag. Blir det funne nøkkelibiotop i bestand med utanlandske treslag, skal dei då stå urørt?

Kravpunkt 24 – hensyn til rovfugler og ugler

For hønsehauk aukast radius på omsynssone frå 50 til 80 meter. Det kan nyttast lukka hogst frå 40-60 meter, men då dette er ein lite eigna hogstmetode for mykje av kulturskogen vår, står vi i realiteten ovanfor ein skjerping av krava. Dette utgjør betydelege kubikk med tømmer på allereie små eigedommar.

Med helsing

Vestland Skognæringsforum

Ruben Rundsveen Bøtun

Sekretær